

Rapport

Datum: 31 maart 2005

Rapportnummer: 2005/095

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat een met naam genoemde arbeidsdeskundige van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (UWV), kantoor Breda, tijdens het gesprek dat op 24 oktober 2000 plaatsvond in het kader van een herkeuring op grond van de WAO, hem niet in kennis heeft gesteld van de geduide functies en hem derhalve niet in de gelegenheid heeft gesteld op de geduide functies te reageren. Als gevolg hiervan werd verzoeker de mogelijkheid onthouden om tijdig kenbaar te maken dat enkele functies waren geduid die - gezien verzoekers beperkingen - voor hem niet geschikt waren.

Beoordeling

I. Bevindingen

1. Verzoeker, die een uitkering op grond van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) ontvangt, werd in 2000 in verband met de herbeoordeling van de mate van arbeidsongeschiktheid gezien door een verzekeringsarts en een arbeidsdeskundige. In het kader van deze herbeoordeling gaf verzoeker op 9 augustus 2000, op een formulier dat hem daartoe was verstrekt door het toenmalige Gak Nederland bv (vanaf 1 januari 2002: het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen), aan welke beperkingen hij naar zijn mening nog ondervond. Verzoeker achtte zich ten aanzien van de blootstelling aan stof, rook, gas en damp matig beperkt en ten aanzien van psychische inspanning licht tot matig beperkt.

Op 24 oktober 2000 vond het gesprek tussen verzoeker en de arbeidsdeskundige plaats. Naar aanleiding van dit gesprek stuurde de arbeidsdeskundige verzoeker op 30 oktober 2000 de zogenoemde aanzegbrief waarmee het resultaat van het onderzoek aan verzoeker werd bevestigd. Aangegeven werd onder meer dat verzoeker ongeschikt werd geacht voor zijn eigen maatmanberoep. De belangrijkste oorzaak hiervoor was gelegen in het feit dat de psychische belasting hiervan verzoekers belastbaarheid te boven ging. Verder werd aangegeven dat bij het onderzoek naar verzoekers (theoretische) arbeidsmogelijkheden rekening was gehouden met - onder meer - zijn medische beperkingen. Een nadere specificatie van deze medische beperkingen werd niet gegeven. Ten slotte werd aangegeven voor welke drie functies verzoeker, gezien zijn belastbaarheid, wel geschikt werd geacht.

Bij beslissing van 14 november 2000 werd verzoeker ervan op de hoogte gesteld dat zijn mate van arbeidsongeschiktheid per 30 oktober 2000 was gewijzigd en dat zijn WAO-uitkering per 31 december 2000 zou worden herzien. Verzoekers WAO-uitkering, berekend naar een mate van arbeidsongeschiktheid van 80 tot 100%, zou vanaf dat moment worden berekend naar een mate van arbeidsongeschiktheid van 25 tot 35%.

2. Bij brief van 28 november 2000 maakte verzoeker bezwaar tegen deze beslissing. Bij brief van 21 december 2000 deed het UWV verzoeker in het kader van de bezwaarprocedure onder meer afschriften van de verwoording belastbaarheid belanghebbende en de verwoording functiebelasting toekomen. In de verwoording belastbaarheid werd de belastbaarheid van verzoeker per werkdag beschreven. De psychische belastbaarheid van verzoeker werd beperkt geacht; de blootstelling aan stof, rook, gas en/of damp werd niet beperkt geacht. De verwoording functiebelasting gaf van een aantal functies die voor verzoeker geschikt werden bevonden de belasting per werkdag weer. Voor twee van de drie functies die door de arbeidsdeskundige tot uitgangspunt voor het bepalen van de mate van arbeidsongeschiktheid werden genomen, gaf de verwoording functiebelasting aan dat sprake was van hogere concentraties stof, rook, gas en/of damp.

Bij brief van 2 januari 2001, gericht aan de afdeling Bezwaar en Beroep van Gak Nederland bv (hierna: het Gak), maakte verzoeker kenbaar dat hem na bestudering van stukken, waarvan de inhoud hem tot dan toe onbekend was, was gebleken dat bij de verwoording van zijn belastbaarheid geen rekening was gehouden met een aantal klachten waaronder een allergie voor stof en rook. Verder gaf verzoeker aan het te betreuren dat de arbeidsdeskundige, in tegenstelling tot wat hij in zijn rapportage van 26 oktober 2000 aangaf, verzoeker tijdens het gesprek op 24 oktober 2000 niet op de hoogte had gesteld van de vastgestelde belastbaarheid en evenmin de op basis van de vastgestelde belastbaarheid gevonden functies met hem had besproken. Dit was, zo gaf verzoeker aan, niet in overeenstemming met hetgeen op dit punt werd aangegeven in een folder die door het Gak en de vereniging 'Brabantse Uitkeringsgerechtigden Samen' was uitgegeven, namelijk dat de arbeidsdeskundige, als er functies zijn gevonden, deze tijdens het gesprek met de uitkeringsgerechtigde zal doornemen.

Nadat verzoekers bezwaren tegen het besluit van 14 november 2000 bij besluit van het Gak van 26 maart 2001 ongegrond waren verklaard stelde verzoeker bij brief van 25 april 2001 beroep in bij de Rechtbank Breda.

3. Na een gesprek dat verzoeker op 16 oktober 2001 in het kader van zijn reïntegratie met de betrokken arbeidsdeskundige had, wendde verzoeker zich bij brief van 20 oktober 2001 tot het Gak. Hij gaf aan geen vertrouwen meer te hebben in de arbeidsdeskundige. Hij beklagde zich in dit verband onder meer over het feit dat de arbeidsdeskundige hem tijdens het gesprek dat op 24 oktober 2000 plaatsvond niet in de gelegenheid had gesteld op de gevonden arbeidsmogelijkheden te reageren.

In zijn reactie daarop van 25 oktober 2001 ging het Gak niet met zoveel woorden in op deze stelling van verzoeker. Wel werd aangegeven dat het Gak het juist achtte dat de arbeidsdeskundige op 16 oktober 2001 niet in discussie was getreden over de herbeoordeling (waartegen door verzoeker inmiddels beroep was ingesteld).

Bij brief van 27 oktober 2001 reageerde verzoeker op de brief van het Gak. Verzoeker gaf aan dat, indien hij tijdens het gesprek op 24 oktober 2000 op de gevonden arbeidsmogelijkheden had kunnen reageren, een bezwaar- en beroepsprocedure mogelijk voorkomen hadden kunnen worden. Verzoeker was van mening dat hij in zijn recht was beperkt en dat zijn belangen waren geschaad.

In zijn reactie hierop van 31 oktober 2001 gaf het Gak aan dat verzoeker zijn opmerkingen over het gesprek van 24 oktober 2000 reeds had ingebracht in de bezwaar- en beroepsprocedure en dat zij in dit kader verder gewogen zouden worden.

Bij uitspraak van 25 februari 2002 verklaarde de Rechtbank Breda verzoekers beroep ongegrond.

4. Bij brieven van 25 maart 2002 en 4 november 2002 richtte verzoeker zich met enkele klachten over het voormalige Gak (hierna: UWV) tot de Nationale ombudsman. Door verzoeker was op 11 april 2002 inmiddels hoger beroep bij de Centrale Raad van Beroep (CRvB) ingesteld; deze procedure was op het moment dat verzoeker zich tot de Nationale ombudsman wendde nog niet afgerond. Uit de stukken die verzoeker de Nationale ombudsman, daarnaar gevraagd, toezond bleek dat hij in het hoger beroepschrift onder meer aanvoerde dat de arbeidsdeskundige hem tijdens het gesprek op 24 oktober 2000 niet in de gelegenheid had gesteld op de gevonden arbeidsmogelijkheden te reageren. Omdat de CRvB dit argument bij de beoordeling van het hoger beroep zou kunnen laten meewegen, besloot de Nationale ombudsman dat - in ieder geval op dat moment - geen onderzoek naar verzoekers klacht over het gesprek van 24 oktober 2000 werd ingesteld.

5. Bij brieven van 24 september 2003 en 12 oktober 2003 wendde verzoeker zich opnieuw tot de Nationale ombudsman. Hij gaf aan dat de CRvB inmiddels tot een uitspraak was gekomen. Uit de door verzoeker overgelegde afschriften bleek dat verzoeker in hoger beroep medische informatie had ingebracht. In een reactie op deze informatie, gedateerd 18 juli 2003, had de bezwaarverzekersarts van het UWV aangegeven van mening te zijn dat functies waarin hogere concentraties rook, stof, gas en damp voorkomen niet geschikt waren voor verzoeker. Op grond van deze informatie had het UWV geoordeeld dat de arbeidsongeschiktheidsschatting deels op andere functies moest worden gebaseerd. Naar aanleiding hiervan bepaalde de CRvB dat de aan verzoeker toegekende WAO-uitkering met ingang van 31 december 2000 werd herzien en dat deze uitkering werd vastgesteld naar een mate van arbeidsongeschiktheid van 35-45%.

Omdat de CRvB het argument van verzoeker, dat de arbeidsdeskundige hem niet in de gelegenheid had gesteld op de gevonden arbeidsmogelijkheden te reageren, bij de beoordeling niet had laten meewegen, verzocht verzoeker de Nationale ombudsman alsnog over te gaan tot het instellen van een onderzoek naar zijn klacht.

Nadat verzoeker, daarnaar gevraagd, nadere informatie had verstrekt werd bij brief van 28 mei 2004 het onderzoek naar zijn klacht geopend.

6. Bij brief van 2 juli 2004 gaf het UWV een reactie op de klacht. Het UWV gaf aan dat de geduide functies volgens de rapportage van de arbeidsdeskundige, opgemaakt op 26 oktober 2000, wel met verzoeker waren besproken. Ook gaf het UWV, daarnaar gevraagd, aan dat het gebruikelijk is dat de arbeidsdeskundige met de cliënt de functies bespreekt die hij op grond van zijn onderzoek geschikt acht. De cliënt kan hierop ook reageren. Verder gaf het UWV aan dat de arbeidsdeskundige kort na het gesprek een samenvatting van het rapport en de functiebeschrijvingen van de geduide functies naar de cliënt stuurt.

Ten slotte gaf het UWV, daarnaar gevraagd, aan dat de arbeidsdeskundige, als tijdens het gesprek blijkt dat de cliënt de geduide functies niet in overeenstemming acht met de beperkingen, kan besluiten opnieuw te overleggen met de verzekeringsarts. Ook kan de arbeidsdeskundige (een deel van) de geduide functies heroverwegen. Om de conclusies van de verzekeringsarts over de beperkingen aan te vechten is de bezwaarprocedure de meest geëigende weg, zo voegde het UWV hier nog aan toe.

Als bijlage zond het UWV de rapportage van de arbeidsdeskundige van 26 oktober 2000 mee. In deze rapportage wordt onder meer aangegeven dat er geen reden bestaat de uiteindelijk geselecteerde functies ongeschikt te achten voor verzoeker. Ook wordt aangegeven dat rekening is gehouden met de allergie van verzoeker.

Verder wordt nog aangegeven dat de gevonden arbeidsmogelijkheden zijn besproken waarbij tevens, waar nodig, de functie-inhoud aan de orde is gekomen. Ten slotte wordt aangegeven dat cliënt zich kan verenigen met de overwegingen en conclusie.

7. Verzoeker reageerde hierop door onder meer aan te geven dat in de rapportage van de arbeidsdeskundige, gedateerd 26 oktober 2000, weliswaar was aangegeven dat de gevonden arbeidsmogelijkheden met hem waren besproken en dat, waar nodig, de functie-inhoud aan de orde was gekomen, maar dat dit niet overeenkwam met de werkelijkheid. Verzoeker benadrukte dat de arbeidsdeskundige hem tijdens het gesprek dat op 24 oktober 2000 plaatsvond noch over de arbeidsmogelijkheden, noch over de mate waarin zijn belastbaarheidspatroon bij het maken van een selectie uit de functies een rol had gespeeld, had geïnformeerd.

De gevonden arbeidsmogelijkheden waren hem het eerst als bijlage bij de brief van 30 oktober 2000 overgelegd; op grond van de arbeidsmogelijkhedenlijst kon echter geen inzicht worden verkregen in de belastbaarheidscriteria, zo voegde verzoeker hieraan toe. Het gevolg hiervan was dat een door de arbeidsdeskundige of verzekeringsarts gemaakte beoordelingsfout niet eerder dan in de bezwaarprocedure kon worden signaleerd; pas tijdens deze procedure ontving hij nadere stukken waaronder de verwoording

belastbaarheid belanghebbende en de verwoording functiebelasting, zo besloot verzoeker.

Verzoeker zond een afschrift mee van de brief van 30 oktober 2000, waarmee de arbeidsdeskundige het resultaat van het onderzoek aan hem bevestigde. In deze brief werd verwezen naar de als bijlage meegezonden arbeidsmogelijkhedenlijst, waarvan verzoeker de Nationale ombudsman ook een afschrift deed toekomen. In deze arbeidsmogelijkhedenlijst werd van een aantal functies, waaronder de geduide functies, een korte beschrijving gegeven. Bij de geduide functie dompelaar (ophanger/afnemer) werd aangegeven dat onderdelen aan haken gehangen moeten worden die door middel van poederspuiten een oppervlaktebehandeling ondergaan. Hierna moeten deze onderdelen weer worden afgenomen. Bij de geduide functie naaister-stikster meubelbekleding (machinestikster matrashoezen) werd aangegeven dat hoezen voor matrassen en boxspring gestikt moeten worden.

8. Daarnaast gevraagd liet het UWV bij e-mailbericht van 12 augustus 2004 weten dat verzoeker al voordat de beslissing van 14 november 2000 was genomen, over de verwoording functiebelasting van (onder meer) de geduide functies beschikte; deze waren hem als bijlage bij de brief van 30 oktober 2000 toegezonden. Het UWV voegde hier nog aan toe dat de tijd tussen het verzenden van de bevindingen van de arbeidsdeskundige en het nemen van een beslissing dient om de cliënt in de gelegenheid te stellen te reageren op de bevindingen, zodat een bezwaarprocedure onder omstandigheden kan worden voorkomen. Een afschrift van de brief van 30 oktober 2000 alsmede van de arbeidsmogelijkhedenlijst, de verwoording functiebelasting en de verwoording belastbaarheid belanghebbende werden overgelegd.

9. Omdat verzoeker in zijn reactie op het bovenstaande benadrukte dat het UWV bij de brief van 30 oktober 2000 alleen de arbeidsmogelijkhedenlijst had gevoegd en dat hij de overige stukken pas tijdens de bezwaarprocedure onder ogen kreeg, werd het UWV om een reactie gevraagd.

Het UWV gaf in zijn reactie aan geen redenen te hebben om te twifelen aan de eerder door de stafarbeidsdeskundige verstrekte informatie. Hoe deze stafarbeidsdeskundige tot zijn antwoord was gekomen was het UWV niet bekend. Wel bleken bedoelde stukken (de brief van 30 oktober 2000, de arbeidsmogelijkhedenlijst en de verwoording functiebelasting) in het dossier aanwezig te zijn. Waarom in de brief alleen de arbeidsmogelijkhedenlijst als bijlage werd genoemd kon door het UWV niet (meer) worden verklaard.

Daarnaar gevraagd gaf het UWV nog aan dat de arbeidsdeskundige, kort na het gesprek, een samenvatting van zijn rapport naar de cliënt stuurt. De functiebeschrijvingen van de geduide functies (de zogenoemde arbeidsmogelijkhedenlijst) worden meegezonden. Ook gaf het UWV aan dat het niet tot de standaardprocedure behoort om naast de arbeidsmogelijkhedenlijst nog afschriften van andere stukken (zoals de verwoording

functiebelasting) mee te sturen. De procedure binnen het UWV is gebaseerd op een uitspraak van de CRvB, zo voegde het UWV hieraan toe. Hierin wordt aangegeven dat aan het zorgvuldigheidsbeginsel met betrekking tot het duiden van functies is tegemoetgekomen als de belanghebbende schriftelijk of mondeling aan de hand van voldoende concrete passende functies op de hoogte is gebracht van zijn resterende arbeidsmogelijkheden. Op grond van deze uitspraak zijn arbeidsdeskundigen, in het verleden, geïnstrueerd dat volstaan kan worden met het meesturen van de arbeidsmogelijkhedenlijst. Er zijn echter arbeidsdeskundigen die op eigen initiatief ook andere stukken zoals de verwoording functiebelasting meezenden, zo besloot het UWV.

10. De betrokken arbeidsdeskundige werd op 20 september 2004 telefonisch om een reactie verzocht. De arbeidsdeskundige gaf aan zich van het gesprek met verzoeker te herinneren dat het zwaartepunt op de reïntegratie van verzoeker lag. De bespreking van de geduide functies zal tijdens het gesprek dan ook geen belangrijke rol hebben gespeeld, zo voegde hij hieraan toe. Verder gaf de arbeidsdeskundige, daarnaar gevraagd, aan dat de geduide functies tijdens dergelijke gesprekken ook niet zeer gedetailleerd worden besproken, onder meer omdat dat tot vérgaande discussies zou kunnen leiden. Hiervoor is de bezwaarprocedure de meest aangewezen weg, zo benadrukte de arbeidsdeskundige. Ook gaf hij aan dat een cliënt, als hij naderhand nog vragen heeft, altijd contact kan opnemen. Dit werd ook aangegeven in de brief die verzoeker naar aanleiding van het gesprek met de arbeidsdeskundige op 30 oktober 2000 was toegezonden.

Daarnaar gevraagd gaf de arbeidsdeskundige verder aan dat het hem niet zeer waarschijnlijk leek dat verzoeker bij de brief van 30 oktober 2000, naast de als bijlage vermelde arbeidsmogelijkhedenlijst, nog afschriften van andere stukken zoals de verwoording functiebelasting had ontvangen. Dat was in ieder geval niet gebruikelijk. Wel benadrukte hij dat hij niet wist waar het UWV de informatie op baseerde dat deze stukken wel waren meegezonden.

11. Bij e-mailbericht van 7 oktober 2004 gaf het UWV, daarnaar gevraagd, nog aan dat het UWV het hiervoor aangehaalde beleid baseert op CRvB 4 mei 1992, AAW/WAO 1988/143 (RSV 1992/340) en CRvB 26 maart 1993, AAW/WAO 1991/1081 (RSV 1993/239).

12. In reactie op nadere vragen van de Nationale ombudsman gaf het UWV bij e-mailbericht van 6 januari 2005 onder meer nog het volgende aan.

In het kader van de zeer uitvoerige en zorgvuldige einde-wachttijdbeoordeling die in 1999 plaatsvond meldde verzoeker in de vragenlijst een allergie voor huisstof, rook en bepaalde huisdieren, overigens zonder daarbij melding te maken van klachten in het dagelijks leven. Ook gebruikte hij geen medicijnen tegen allergische verschijnselen. Ondanks de relatief geringe importantie van deze klachten voor het verrichten van arbeid rapporteerde de verzekeringsarts in de rapportage van 6 september 1999 conform de allergische problematiek van verzoeker als aanvullende beperking. Verzoeker was niet wegens

allergische klachten uitgevallen; de problematiek betrof voornamelijk de psychische belastbaarheid.

De afgeleide rapportage, die aan verzoeker werd gezonden, bevatte deze gegevens ook.

De rapportage naar aanleiding van de eerstejaars herbeoordeling, opgesteld op 1 september 2000, was een kortere aanvullende rapportage. De kernvraag die hierin werd beantwoord was, hoe de mogelijkheden van verzoeker zich op het vlak van de psychische belastbaarheid hadden ontwikkeld. Ook nu werd geen melding gemaakt van het gebruik van anti-allergische medicatie. Voor het overige werd verwezen naar de einde-wachttijd rapportage van 6 september 1999. Verzoeker ontving ook van deze herbeoordeling een afgeleide rapportage.

Verder gaf het UWV, resumerend, aan dat verzoeker kon weten dat er rekening was gehouden met de in de rapportage van 6 september 1999 genoemde extra beperking (de allergische klachten), een aanvulling op de belastbaarheidsscore. Het UWV benadrukte dat de scorelijst en het geschrevene onder 'beschouwing' als één entiteit worden gezien.

Afschriften van het 'Resultaat onderzoek verzekeringsarts' van 6 september 1999 en 1 september 2000 waren bijgevoegd.

In het 'Resultaat onderzoek verzekeringsarts' van 6 september 1999 wordt onder 'beschouwing' uitgebreid ingegaan op verzoekers psychische problematiek. Ook wordt aangegeven dat rekening dient te worden gehouden met een allergie voor huisstof en dierenhaar.

Onder 'conclusie' wordt aangegeven dat sprake is van beperking van de belastbaarheid als rechtstreeks en medisch objectief vast te stellen gevolg van ziekte of gebrek. Ten aanzien van de actuele belastbaarheid met betrekking tot het kunnen verrichten van arbeid wordt aangegeven dat de psychische belastbaarheid (categorie 28) beperkt is. Hierna worden enkele subcategoriën van categorie 28 aangeduid.

Vervolgens wordt aangegeven dat ten aanzien van niet genoemde aspecten geen verminderde belastbaarheid bestaat, behoudens het allergie-aspect zoals weergegeven onder 'beschouwing'.

In het 'Resultaat onderzoek verzekeringsarts' van 1 september 2000 wordt om te beginnen verwezen naar de hiervoor al aangehaalde rapportage. Onder 'beschouwing' wordt aangegeven dat de belastbaarheid zoals omschreven in de vorige rapportage nog onveranderd aan de orde is. Onder 'conclusie' wordt aangegeven dat sprake is van beperking van de belastbaarheid als rechtstreeks en medisch objectief vast te stellen gevolg van ziekte of gebrek. De belastbaarheid is ten opzichte van de situatie beschreven in de rapportage van 6 september 1999 ongewijzigd.

13. Verzoeker reageerde bij brief van 10 februari 2005 op de hiervoor aangehaalde reactie van het UWV. Hij wees erop dat de verzekeringsarts in het 'Resultaat onderzoek verzekeringsarts' van 6 september 1999 aangaf dat rekening diende te worden gehouden met een allergie voor huisstof en dierenhaar. Dit gebeurde naar aanleiding van hetgeen verzoeker had aangegeven op een vragenlijst, gedateerd 17 juni 1999, en tijdens het verzekeringsgeneeskundig onderzoek dat op 6 september 1999 plaatsvond. In het 'Resultaat onderzoek verzekeringsarts' van 1 september 2000 gaf de verzekeringsarts aan dat de eerder vastgestelde belastbaarheid werd getoetst en onverminderd van toepassing was bevonden. Ook gaf hij aan dat de belastbaarheid ten opzichte van de situatie op 6 september 1999 ongewijzigd was. Dit kwam overeen met hetgeen verzoeker op de vragenlijst van 9 augustus 2000 had aangegeven.

Verzoeker constateerde dat er voor hem derhalve geen aanleiding was om aan te nemen dat het allergie-aspect bij de herbeoordeling die in 2000 plaatsvond niet langer een rol speelde. Hetgeen op dit punt door de verzekeringsarts werd aangegeven was voor verzoeker bepaald geen reden te veronderstellen dat er met dat aspect niet daadwerkelijk rekening zou worden gehouden. Verzoeker mocht er naar zijn mening dan ook vanuit gaan dat voor hem op dat punt een beperkte belastbaarheid zou gelden die ook tot uitdrukking had moeten komen in categorie 17 van de verwoording belastbaarheid.

Ook gaf verzoeker nog aan dat het UWV hem, vanaf het moment waarop hij het 'Resultaat onderzoek verzekeringsarts' van 1 september 2000 ontving tot het moment waarop hij, in het kader van de bezwaarprocedure, relevante afschriften van onder meer de verwoording van zijn belastbaarheid ontving (21 december 2000), op geen enkele wijze kenbaar had gemaakt dat de door de verzekeringsarts erkende beperkingen als gevolg van allergische klachten geen rol hadden gespeeld bij de selectie van de theoretische arbeidsmogelijkheden. Ook de arbeidsdeskundige had dit niet (mondeling dan wel schriftelijk) aangegeven.

Verzoeker gaf aan daarom van mening te zijn dat voor hem, op het moment dat hij de beslissing over zijn WAO-uitkering van 14 november 2000 ontving, niet duidelijk kon zijn geweest dat met de door hem gemelde allergische klachten geen rekening was gehouden bij het duiden van functies.

II. Beoordeling

14. Het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking houdt in dat bestuursorganen burgers met het oog op de behartiging van hun belangen actief en desgevraagd van adequate informatie voorzien. Dit vereiste, dat voortvloeit uit het zorgvuldigheidsbeginsel, houdt onder meer in dat het bestuursorgaan, voordat tot intrekking of verlaging van een arbeidsongeschiktheidsuitkering wordt overgegaan, de betrokkene op adequate wijze informeert over de eventuele beperkingen die voor hem op medische gronden ten aanzien van het verrichten van arbeid gelden.

15. Verzoeker klaagt erover dat een arbeidsdeskundige van het UWV, kantoor Breda, hem tijdens het gesprek dat op 24 oktober 2000 plaatsvond in het kader van een herkeuring op grond van de WAO, niet in kennis heeft gesteld van de geduide functies en hem derhalve niet in de gelegenheid heeft gesteld op de geduide functies te reageren. Verzoeker is van mening dat hem, als gevolg hiervan, de mogelijkheid werd onthouden om tijdig kenbaar te maken dat enkele functies waren geduid die - gezien zijn beperkingen - voor hem niet geschikt waren.

16. Dat de arbeidsdeskundige verzoeker tijdens bedoeld gesprek in het geheel niet op de hoogte heeft gesteld van de door hem geduide functies lijkt, gezien de aanleiding van het gesprek – het arbeidskundig onderzoek naar de mate van arbeidsongeschiktheid in het kader van de eerstejaars herbeoordeling WAO – en gezien hetgeen de rapportage van de arbeidsdeskundige ten aanzien van het gesprek aangeeft, niet aannemelijk. Wel kan, mede op grond van hetgeen de arbeidsdeskundige dienaangaande mondeling heeft verklaard, worden aangenomen dat de geduide functies tijdens bedoeld gesprek niet gedetailleerd zijn besproken. Of dit ook tot gevolg had dat verzoeker de mogelijkheid werd onthouden op de geduide functies te reageren en tijdig - dat wil zeggen voordat een voor bezwaar vatbare beslissing werd genomen - kenbaar te maken dat enkele functies waren geduid die voor hem wellicht niet geschikt waren, staat hiermee echter nog niet vast.

17. Uit hetgeen tijdens het onderzoek naar de klacht is komen vast te staan blijkt dat verzoeker pas tijdens de bezwaarprocedure, bij brief van 2 januari 2001, een gemotiveerde reactie gaf voor zover het zijn belastbaarheid betrof. Hij gaf onder meer te kennen dat bij de verwoording van zijn belastbaarheid geen rekening was gehouden met allergische klachten. Verzoeker bedoelde hiermee blijkbaar aan te geven dat als gevolg hiervan functies waren geduid die voor hem, gezien zijn belastbaarheid, niet geschikt waren en dat dit wellicht tot gevolg had dat hij in een te lage arbeidsongeschiktheidsklasse was ingedeeld. Verzoeker stelt dat hij deze bezwaren ook niet op een eerder moment kenbaar kon maken, daar hij niet eerder dan tijdens de bezwaarprocedure de beschikking kreeg over de verwoording belastbaarheid en de verwoording functiebelasting.

Tussen het UWV en verzoeker bestaat verschil van mening over de vraag of bedoelde stukken verzoeker wellicht al in een eerder stadium in bezit zijn gesteld. Het UWV geeft namelijk aan dat deze stukken verzoeker reeds zijn toegezonden als bijlage bij het verslag van het gesprek dat de arbeidsdeskundige hem op 30 oktober 2000 toezond (de aanzegbrief). Op dat moment was door het UWV nog geen herzieningsbeschikking afgegeven.

Gezien het feit dat in de aanzegbrief van 30 oktober 2000 als bijlage alleen de arbeidsmogelijkhedenlijst wordt vermeld en gezien hetgeen de arbeidsdeskundige en het UWV, daarnaar gevraagd, op dit punt nog hebben aangegeven wordt de lezing van verzoeker - dat bedoelde stukken hem niet eerder dan tijdens de bezwaarprocedure zijn toegezonden - het meest aannemelijk geacht. Daarom wordt er in het navolgende van uit

gegaan dat verzoeker niet eerder dan tijdens de bezwaarprocedure de beschikking kreeg over onder meer de verwoording van zijn belastbaarheid en de verwoording functiebelasting van de geduide functies.

18. Zoals hiervoor werd aangegeven wordt ervan uitgegaan dat de geduide functies tijdens het gesprek dat op 24 oktober 2000 plaatsvond niet op zodanige wijze met verzoeker zijn besproken dat voor hem op dat moment al duidelijk moet zijn geweest dat bij het selecteren van de functies - wellicht ten onrechte - geen rekening was gehouden met de door hem gemelde allergische klachten. Ook uit de aanzegbrief met bijlagen die verzoeker op 30 oktober 2000 werd toegezonden blijkt niet of de door verzoeker gemelde allergische klachten op enige wijze een rol hebben gespeeld bij het duiden van functies.

Daarom wordt er in het navolgende vanuit gegaan dat verzoeker door de arbeidsdeskundige niet op zodanige wijze is geïnformeerd dat hij tijdig, dat wil zeggen voordat op 14 november 2000 een beschikking werd afgegeven, zijn bezwaren tegen enkele van de geduide functies kenbaar had kunnen maken.

Hiermee is echter niet komen vast te staan dat het UWV jegens verzoeker niet juist heeft gehandeld. In dit verband is het volgende van belang.

19. Zoals het UWV in de reactie op de klacht aangaf is de procedure binnen het UWV gebaseerd op vaste jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep (CRvB). Het UWV verwijst in dit verband onder meer naar CRvB 4 mei 1992, AAW/WAO 1988/143, RSV 1992/340 (zie Achtergrond). In deze uitspraak overweegt de CRvB dat, voordat tot intrekking of verlaging van een arbeidsongeschiktheidsuitkering kan worden overgegaan, de betrokkene - uit een oogpunt van zorgvuldige besluitvorming - dient te worden geïnformeerd over de eventuele beperkingen die voor hem op medische gronden ten aanzien van het verrichten van arbeid gelden, alsmede over de arbeidsmogelijkheden welke voor hem met inachtneming van die beperkingen passend worden geacht. Het ligt in de rede aan dit vereiste meer gewicht toe te kennen naarmate de medische beperkingen ernstiger en/of specifiek zijn, terwijl voorts van belang is of uit hetgeen aan betrokkene aan informatie is verstrekt - bijvoorbeeld zoals in de vorm van benoeming van arbeidsmogelijkheden - reeds is af te leiden welke beperkingen in acht dienen te worden genomen.

20. Uit het 'Resultaat onderzoek verzekeringsarts' van 6 september 1999 en 1 september 2000 alsmede uit hetgeen het UWV in aanvulling hierop nog heeft aangegeven blijkt dat met de door verzoeker gemelde allergische klachten wel rekening is gehouden in die zin dat er in de rapportage van 6 september 1999 (en indirect in de rapportage van 1 september 2000) melding van is gemaakt. Ook in de rapportage van de arbeidsdeskundige van 26 oktober 2000 wordt aangegeven dat bij het duiden van functies rekening is gehouden met de allergie van verzoeker. Echter, desondanks werden enkele functies geduid die, naar later bleek, voor verzoeker mogelijk niet geschikt waren als

gevolg van zijn allergieën.

Aangenomen wordt dat dit samenhangt met het feit dat, zoals het UWV aangeeft, de door verzoeker gemelde klachten voor het verrichten van arbeid van relatief gering belang werden geacht.

Wat hiervan ook zij, op grond van het voorgaande kan niet worden gesteld dat verzoeker, voordat een herziening van zijn WAO-uitkering plaatsvond, door het UWV voldoende adequaat is geïnformeerd over de - naar de mening van het UWV relevante - beperkingen die voor hem ten aanzien van het verrichten van arbeid golden. Verzoeker mocht er, gezien hetgeen hiervoor is aangegeven, vanuit gaan dat bij het duiden van functies rekening werd gehouden met zijn allergische klachten. Niet eerder dan tijdens de door hem ingestelde bezwaarprocedure werd voor verzoeker duidelijk dat dit niet het geval was geweest.

In zoverre heeft het UWV dan ook in strijd gehandeld met het uit het zorgvuldigheidsbeginsel voortvloeiende vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen, kantoor Breda, die wordt aangemerkt als een gedraging van de Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen te Amsterdam, is gegrond wegens schending van het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking.

Onderzoek

Op 25 september 2003 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift, gedateerd 24 september 2003, van de heer M. te Breda, met een klacht over een gedraging van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen kantoor Breda.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen te Amsterdam, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Daarnaast werd de betrokken arbeidsdeskundige de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven. De arbeidsdeskundige maakte van deze gelegenheid geen gebruik; een aantal specifieke vragen werd hem vervolgens telefonisch voorgelegd.

Verzoeker werd in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Nadat het resultaat van het onderzoek als verslag van bevindingen aan betrokkenen was gestuurd zag de Nationale ombudsman aanleiding tot het alsnog stellen van enkele nadere vragen. Verzoeker werd in de gelegenheid gesteld op de naar aanleiding hiervan verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

Het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen.

De reactie van verzoeker gaf geen aanleiding het verslag te wijzigen dan wel aan te vullen.

INFORMATIEOVERZICHT

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. Verzoekschrift aan de Nationale ombudsman van 25 maart 2002.
2. Toelichting op verzoekschrift van 4 november 2002.
3. Verzoekschrift aan de Nationale ombudsman van 24 september 2003.
4. Toelichting van verzoeker op zijn verzoekschrift, gedateerd 12 oktober 2003.
5. Reactie van verzoeker op vragen van de Nationale ombudsman, gedateerd 27 april 2004.
6. Brief van het UWV aan de Nationale ombudsman van 2 juli 2004.
7. Brief van verzoeker aan de Nationale ombudsman van 6 augustus 2004.
8. E-mailbericht van het UWV aan de Nationale ombudsman van 12 augustus 2004.
9. Nadere stukken van het UWV, behorende bij het e-mailbericht aan de Nationale ombudsman van 12 augustus 2004, ontvangen op 16 augustus 2004.
10. E-mailbericht van het UWV aan de Nationale ombudsman van 21 september 2004.
11. Verklaring van de betrokken arbeidsdeskundige, gedateerd 23 september 2004.

12. E-mailbericht van het UWV aan de Nationale ombudsman van 7 oktober 2004.

13. Reactie van het UWV op nadere vragen van de Nationale ombudsman, gedateerd 6 januari 2005

14. Reactie van verzoeker, gedateerd 10 februari 2005.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

Centrale Raad van Beroep 4 mei 1992, AAW/WAO 1988/143 (RSV 1992/340):

(...)

II. Motivering

Eiser, geboren op 2 augustus 1938, was laatstelijk werkzaam als tweede stuurman bij een Nederlandse rederij.

Op 13 december 1984 staakte hij de werkzaamheden op grond van reeds langer bestaande lage rugklachten - waarvoor hij in Brazilië in het ziekenhuis opgenomen is geweest - en ontving ziekengeld van gedaagden. Het Spaanse verbindingsorgaan INSS te V. heeft aan gedaagde een rapport d.d. 26 mei 1985 gezonden, vergezeld van röntgenfoto's en een myelografie, voorts met de conclusie dat eiser niet in staat was om te werken. Aangezien de interpretatie van genoemde medische gegevens moeilijkheden opleverde, werd besloten om eiser te verzoeken naar Nederland te komen teneinde van de zijde van de Gemeenschappelijke Medische Dienst (GMD) medisch te worden onderzocht.

Intussen was een verdere complicatie opgetreden doordat eiser bij een verkeersongeval op 1 augustus 1985 een breuk aan de rand van de linkerheupkolom opliep ter zake waarvan hij moest worden geopereerd. Ten gevolge van deze operatie behield eiser verlamingsverschijnselen aan het linkerbeen. In een rapport d.d. 3 december 1985 van de behandelende chirurg dr. J.C.G. P. werd op grond van laatstgenoemde klachten en in samenhang met eisers rugklachten geconcludeerd, dat eiser blijvend en absoluut ongeschikt was voor iedere soort lichamelijke arbeid.

Op verzoek van de GMD kwam eiser naar Nederland, waar hij op 14 januari 1986 werd onderzocht door de neuroloog prof. dr. J.C. K. en op 15 januari 1986 door de orthopaedisch chirurg D. W., waarna eiser naar Spanje terugkeerde. Genoemde specialisten achtten eiser tot arbeidsverrichting in staat, zij het met inachtneming van de

bestaande medische beperkingen.

Op basis van de bevindingen van genoemde specialisten werd door de verzekeringsgeneeskundige T. H.-K. een beperkingspatroon d.d. 17 maart 1986 opgesteld. Gelet daarop heeft de arbeidsdeskundige H.J. H. in zijn rapport d.d. 6 mei 1986 geconcludeerd, dat eiser niet langer in staat was tot de laatstelijk verrichte werkzaamheden als tweede stuurman, maar wel tot een aantal met name genoemde passende beroepen, hetgeen zou kunnen leiden tot een mate van arbeidsongeschiktheid van 35 tot 45%.

Bij schrijven van 22 mei 1986 heeft de GMD vervolgens aan eiser enkele van deze beroepen genoemd onder mededeling dat aan gedaagde zou worden geadviseerd om met ingang van 1 augustus 1986 een mate van arbeidsongeschiktheid van 35 tot 45% in aanmerking te nemen.

Overeenkomstig een ter zake door de GMD uitgebracht advies heeft gedaagde vervolgens bij de bestreden beslissing de aan eiser toegekende AAW/WAO-uitkering - naar een arbeidsongeschiktheid van 80-100% - met ingang van 1 augustus 1986 verlaagd en berekend naar een mate van arbeidsongeschiktheid van 35-45%.

De Raad ziet zich voor de vraag gesteld of gedaagde bij de bestreden beslissing op goede gronden tot verlaging van eisers uitkering is overgegaan. Anders dan de eerste rechter beantwoordt de Raad die vraag ontkennend.

Daarbij overweegt de Raad, zoals hij reeds eerder heeft gedaan, dat uit een oogpunt van zorgvuldige besluitvorming alvorens tot intrekking of verlaging van arbeidsongeschiktheidsuitkering kan worden overgegaan, de betrokkene dient te worden geïnformeerd over de eventuele beperkingen die voor hem op medische gronden ten aanzien van het verrichten van arbeid gelden, alsmede over de arbeidsmogelijkheden welke voor hem met inachtneming van die beperkingen passend worden geacht. Het ligt in de rede aan dit vereiste meer gewicht toe te kennen naarmate de medische beperkingen ernstiger en/of specifiekter zijn, terwijl voorts van belang is of uit hetgeen aan betrokkene aan informatie is verstrekt - bijvoorbeeld zoals in casu in de vorm van benoeming van arbeidsmogelijkheden - reeds is af te leiden welke beperkingen in acht dienen te worden genomen.

Aan het hierboven gegeven beoordelingscriterium is in het onderhavige geval niet voldaan. Ook in de visie van de door de GMD geraadpleegde deskundigen golden voor eiser bij het verrichten van werkzaamheden duidelijke beperkingen, welke een vertaling in het door de GMD opgestelde belastbaarheidspatroon hebben gevonden. Deze beperkingen zijn nimmer met eiser besproken of anderszins medegedeeld, met name ook niet in bovengenoemd summiere schrijven d.d. 22 mei 1986, waarin slechts enkele van de door de arbeidsdeskundige H. in aanmerking genomen (nog resterende) arbeidsmogelijkheden

aan eiser zijn medegedeeld. Uit deze enkele summier geduide arbeidsmogelijkheden heeft eiser bepaald niet af kunnen leiden welke beperkingen in de arbeidsverrichting voor hem golden ten tijde hier van belang. De Raad concludeert dan ook dat gedaagdes besluitvorming onvoldoende zorgvuldig ten aanzien van eiser is geweest, zodat reeds daarom de bestreden beslissing, evenals de aangevallen uitspraak waarbij die beslissing in stand is gelaten, voor vernietiging in aanmerking komt.

(...)

III. Beslissing

De Centrale Raad van Beroep,

recht doende:

vernietigt de aangevallen uitspraak alsmede de bestreden beslissing;

(...)